

SPRÅKUTVECKLINGSPLAN

Iftin förskola

Förskolan skall lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten skall vara trygg, rolig och lärorik. Alla barn skall känna en tillhörighet, gemenskap och att få uppleva att de är en tillgång för gruppen. Genom att ge barnen stort utrymme till lek så kan varje barn utvecklas efter sin förmåga.

Iftin förskola är svenskspråkig på institutionell nivå men flerspråkig på individnivå, undervisningen är svenskspråkig men viss personal är flerspråkig och använder fler än ett språk i kommunikation med de barn med vilka de delar språk. Förskolan ger barnen möjlighet att utveckla svenska språket och sitt modersmål i en trygg miljö. Det är av stor vikt att barn får möjligheter att använda både andraspråk och modersmål. Barnen kan testa sina färdigheter och blir uppmuntrade till att utveckla båda sina språk. Förskolepersonalens uppgift är att skapa en verksamhet där naturlig kommunikation på svenska och barnets modersmål är en självklarhet. Det är de sociala, kulturella och pedagogiska sammanhangen barn kommer i kontakt med som avgör hur språken utvecklas.

Pedagogerna reflekterar och resonerar kring förhållningssätt och utgår ifrån styrdokument samt forskning.

Cummins modell (Axelsson, Rosander, Sellgren 2005 – Stärkta trådar – flerspråkiga barn och elever utvecklar språk, litteracitet och kunskap (2005)), Bruners teori, (Jerome Bruner, amerikansk psykolog), Veli Tuomela. Har varit viktiga i språkutvecklingsplanens utformning.

Iftin förskolas språkmiljö

På förskolans avdelningar är det inplanerat att läsa och samtala kring bilder minst två gånger per dag. Lingon på samlingen och eftermiddagens ”språk och lässtund”. Blåbär påbörjar ”språk och lässtund” vid fruktstunden och även på förmiddagen i matsalen.

”Sago och lässtunden” är en aktiv aktivitet där barn och pedagoger kan samtala.

Pedagogerna strävar efter att sagorna anpassas efter barnens språkliga utvecklingsnivå för att barnen ska utvecklas både tankemässigt och språkligt. I vardagen kan barnen också erbjudas att läsa själva / läsa tillsammans / titta i böcker / lyssna på när de visar intresse.

Pedagogerna sätter ord på det som händer i barnens vardag. Då ges barnen möjlighet till nya ord och grammatik. Tex:

- Vill du att jag sätter på dig din mössa?
- Nu sätter jag på dig din mössa.
- Blev det bra när jag satte på dig din mössa.

Vetenskapliga modeller för språkutveckling ligger till grund förskolans språkutvecklande arbete. Pedagogerna använder sig av upplevelser och olika material för att ge barnen möjlighet till språklig bearbetning:

- Verkliga upplevelser: tex. Naturpromenader med utforskande aktiviteter, insekter och smådjur, utflykter, utforskande av förskolans miljö och dagliga planerade aktiviteter eller situationer som uppstår under barnens dag. Stanna, titta, undersöka, fokusera på det lilla, och förklara.
- Tredimensionella figurer: sagopåsar, lekmaterial, lerskapande, (filmer)
- Tvådimensionella bilder: flanosagor, sagoböcker, filmer, fotografier, rita, måla
- Kommunikation / ord utan bildstöd

Pedagogerna strävar efter att iaktta barnens läshandlingar, uppmärksamma och bekräfta verbalt att de läser, och att de får göra det på sitt eget sätt.

Pedagogerna visar respekt och intresse för barns experimenterande av språk i olika former och när barnen uttrycker hur de uppfattar att något har skett. Barnen erbjuds att uttrycka sig verbalt, i skriftspråk, kroppsligt, genom dans och bild. Pedagogerna lyssnar och avbryter inte barnen. Pedagogerna reflekterar återkommande kring sitt förhållningssätt.

Barnens egna motiv och intressen är utgångspunkten. Barnens språkliga processer synliggörs genom dokumentation (barnens egna ritade bilder och fotografier).

Pedagogerna reflekterar återkommande, det som synliggörs ska sedan bli en grund för det fortsatta arbetet. Barnen får välja sin egen bok, får möjlighet att berätta för varandra.

Förskolans miljö är inredd efter barnens intressen och upplevda behov och enligt läroplanens mål i utveckling och lärande. Dokumentation av barnen och av barnens aktiviteter och lek stimulerar barnens språkliga aktiviteter.

Lärplattor eller dator kan användas tillsammans med barnen, i deras miljö, för att söka information och titta på filmer och bilder tillsammans med barnen.

Pedagogerna strävar efter att finna barnets intresse, genom att vara uppmärksamma, observera, lyssna, intervjua, samtala. Barnets egna frågeställningar kan ofta vara abstrakta och svåra att få fatt i.

För att barnen ska utvecklas i språket strävar pedagogerna efter att lägga sig lite över barnens språkliga förmåga där barnen kan utvecklas tillsammans med pedagogerna.

"Språk och Lässtunden" - en språkutvecklande aktivitet

Högläsning är ett utmärkt tillfälle för att arbeta språkutvecklande.

Forskningen om högläsningens effekter på språkutveckling har visat att högläsning för barn i förskoleåldern bidrar till att utveckla barns ordförråd, textförståelse och förmåga att uttrycka sig samt till att bygga den kunskap som krävs för framgång i läs- och skrivutveckling. Högläsningen varierar och organiseras i olika grupper utifrån barnens intresse och beroende på hur långt barnen har kommit in i sin språkutveckling. Alla barn utmanas utifrån sina förutsättningar och får träna på att återberätta med eller utan stöd.

Senast uppdaterad 2017

SPRÅKUTVECKLING med återberättande Iftin förskola

